

Korte studies in Mattheüs (77)

De doop in heilige geest (4)

De laatste koppeling tussen de doop van Johannes en de doop in heilige geest die ik wil laten zien is het Schriftgedeelte in Handelingen 19. Dat begint eigenlijk al in het hoofdstuk ervoor met de prediking van Apollos. Wat de man precies wel en niet wist zullen we in het midden laten. Hij kwam van Alexandrië en hij ging het Woord in Efeze brengen. Hij was welsprekend en kundig in de Schriften. Dat betekent dat hij in elk geval met overtuiging vanuit de Schriften, dat is dus de Tenach, zijn hoorders kon boeien. Hij was in de weg van de Heere onderwezen. Dat betekent in elk geval dat hij vanuit de Tenach de Messias aan kon wijzen en hij wist dat Jezus de Christus was en geloofde dat hartelijk. Er was echter één 'maar'.

'Deze was in de weg van de Heere onderwezen en, omdat hij vurig van geest was, sprak en onderwees hij nauwkeurig de zaken van de Heere, MAAR hij wist alleen van de doop van Johannes.' (Hand. 18:25).

Onder zijn gehoor in Efeze waren Aquila en Priscilla en toen zij hem hoorden, begrepen zij dat er nog wat werk aan de winkel was en zij legden hem de weg van God nauwkeuriger uit. Hij vertrok daarna naar Achaje om daar het Evangelie ongetwijfeld nog krachtiger te kunnen prediken.

'Want hij bestreed de Joden krachtig in het openbaar door uit de Schriften te bewijzen dat Jezus de Christus is.' (Hand. 18:28).

We kunnen ons terecht afvragen wat er dan aan de prediking van Apollos heeft ontbroken. Dat wordt ons uit het volgende duidelijk.

Het is niet zo vreemd dat toen Paulus in de streken rondom Efeze aankwam, hij dan wel gelovigen aantrof, maar op zijn vraag of zij heilige geest ontvangen hadden, zij hem eerlijk moesten bekennen dat zij daar nog nooit van hadden gehoord.

'Hij [Paulus] trof daar enige discipelen aan en zei tegen hen: Hebt u heilige geest ontvangen toen u tot geloof kwam? En zij zeiden tegen hem: Wij hebben niet eens gehoord dat er heilige geest is.' (Hand. 19:2).

Dat is niet zo gek. Vermoedelijk waren zij tot geloof gekomen door de prediking van Apollos. Hij had met geen woord gerept over de heilige geest. Hoe kan iemand geloven als het hem niet gepredikt wordt? De volgende vraag van Paulus ging dan ook onmiddellijk over de doop.

'En hij zei tegen hen: Waarmee bent u dan gedoopt? En zij zeiden: met de doop van Johannes.' (Hand. 19:3).

Dat is geheel in overeenstemming met het voorgaande. Apollos kende alleen de doop van Johannes en zo dus ook deze discipelen. Paulus echter ging nog wat verder.

'Maar Paulus zei: Johannes doopte wel een doop van bekering, maar hij zei ook tegen het volk dat zij moesten geloven in Hem Die na hem kwam.' (Hand. 19:4).

Hiermee verwijst Paulus rechtstreeks naar de woorden van Mattheüs:

'Ik doop u wel met water tot bekering, maar Hij Die na mij komt, [...] zal u met heilige geest en met vuur dopen.' (Mat. 3:11).

Apollos had wel gesproken over de doop van Johannes. Hij had ook de Messias aangewezen als zijnde Jezus Christus, maar hij had niet uitgelegd dat Hij zou komen dopen in heilige geest en vuur, laat staan wat dit betekende. Nu wás Hij tenslotte gekomen. Hoe zat het dan met die doop in heilige geest en vuur. Apollos had daar toch op zijn minst woorden aan moeten wijden, maar hij wist daar zelf ook niets van. Ongetwijfeld is dat een van de dingen geweest die Aquila en Priscilla hem wat duidelijker hadden uitgelegd.

Paulus gaat verder tegen de discipelen:

'En nadat zij dat gehoord hadden, werden zij gedoopt in de Naam van de Heere Jezus.' (Hand. 19:5).

Het gaat hier nog niet over de discipelen met wie Paulus in gesprek was. Johannes zei tegen het volk dat zij moesten geloven in Hem Die na hem kwam en Johannes sprak dus over Hem als Degene die kwam dopen in vurige geest. Als zij, het volk, dat hoorden – en denk er gerust achteraan 'en geloofden' – werden zij gedoopt in de Naam van de Heere. De doop van Johannes was de doop in de naam van de Heere. De discipelen in Handelingen 19 waren weliswaar gedoopt met deze doop, maar zij wisten niet dat heilige geest ook gekomen was. Dat komt nu.

'En nadat Paulus hun de handen opgelegd had, kwam de Heilige Geest op hen, en zij spraken in vreemde talen en profeteerden.' (Hand. 19:6).

Toen was het onderwijs aan deze discipelen pas compleet.

Let ook op dat Paulus zich net als Johannes in eerste instantie richtte tot 'het volk' en dat deze groep van ongeveer twaalf discipelen meer dan waarschijnlijk ook Joden waren. Paulus ging daarna naar de synagoge en probeerde zijn gehoor daar drie maanden te overtuigen van de zaken van het koninkrijk van God.

Paulus ging daar pas weg toen er te veel weerstand ontstond en met degenen die hem wel hoorden en geloofden zonderde hij zich af in de school van een zekere Tyrannus en onderwees hij hen daar dagelijks.